

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวิชาการและแผนงาน ฝ่ายนิติการ (ภาวิน)

ที่ ขก 5206/ 567

วันที่ 4 เมษายน 2562

เรื่อง หรือเรื่องสัญญาจ้างก่อสร้างบ้าน

เรียน นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

ข้อเท็จจริง

นางปิยรัตน์ โชติจิตร ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สังกัดสำนักการสาธารณสุข เทศบาลนครขอนแก่น ได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อซื้อที่ดิน โฉนดเลขที่ 140697 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นและจำนองที่ดินเป็นประกันเงินกู้ พร้อมกับทำสัญญาจ้างเหมา ก่อสร้างบ้านพักอาศัยบนที่ดินดังกล่าว เป็นราคาเหมารวมทั้งสิ้น 2,851,000.- บาท รายละเอียดตาม สัญญารับเหมาก่อสร้างทั่วไป ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2561 ระหว่างนางปิยรัตน์ โชติจิตร ผู้ว่าจ้าง กับ นายเทวัญ นาคสระฮาง ผู้รับจ้าง (เอกสารหมายเลข 1) ต่อมานางปิยรัตน์ โชติจิตร ขอใช้สิทธิ เบิกค่าเช่าบ้าน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

สำนักการคลัง ได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้ว ปรากฏว่าสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านของ นางปิยรัตน์ โชติจิตร ได้ชำระอากรโดยการติดอากรแสตมป์ จึงขอหารือว่าสัญญาจ้างดังกล่าวไม่ได้ ชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดอากรแสตมป์ จะถือว่าเป็นสัญญาที่ถูกต้องและใช้ประกอบการเบิกค่า เช่าบ้านได้หรือไม่

ข้อกฎหมาย

1. ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 54) เรื่อง กำหนดวิธีการ ชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์อากรสำหรับตราสารบางลักษณะข้อ 2 วรรคหนึ่ง “ (3) จ้าง ทำของตามลักษณะแห่งตราสาร 4 แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ดังต่อไปนี้ (ก) มีสินจ้างตั้งแต่ 1,000,000.- บาท หรือ...” (เอกสารหมายเลข 2)

2. หนังสือตอบข้อหารือกรมสรรพากร ที่ กค 0702/3954 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2559 เรื่องอากรแสตมป์ กรณีขออนุมัติใช้แสตมป์อากรปิดทับกระดาษแทนการชำระอากรเป็นตัวแทน (เอกสารหมายเลข 3)

3. ประมวลรัษฎากร มาตรา 103 บัญญัติว่า ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็น เป็นอย่างอื่น

“ตราสาร” หมายความว่า เอกสารที่ต้องเสียอากรตามหมวดนี้

“แสตมป์” หมายความว่า แสตมป์ปิดทับหรือแสตมป์คูนบนกระดาษ และแสตมป์คูนบน กระดาษนี้ ให้หมายความรวมถึงแสตมป์พิมพ์ทับบนกระดาษด้วย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดลักษณะโดย กฎกระทรวง

ปิดแสตมป์.../

“ปิดแสดมปี” หมายความว่า การปิดแสดมปีทับกระดาษ หรือการมีแสดมปีคุดบนกระดาษ

“ชิดฆ่า ” หมายความว่า การกระทำเพื่อมิให้ใช้แสดมปีได้อีก โดยในกรณีแสดมปีปิดทับได้ลงลายมือชื่อ หรือลงชื่อห้างร้านบนแสดมปี หรือขีดเส้นคร่อมฆ่าแสดมปีที่ปิดทับกระดาษและลง วัน เดือน ปี ที่กระทำสิ่งเหล่านี้ด้วย ในกรณีแสดมปีคุดได้เขียนบนตราสารหรืออื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปีคุด ให้แสดมปีปรากฏอยู่ในด้านหน้าของตราสารนั้น

“ ปิดแสดมปีบริบูรณ์ ” หมายความว่า

(1) ในกรณีแสดมปีปิดทับ คือการได้เสียอากรโดยปิดแสดมปีทับกระดาษ ก่อนกระทำหรือในทันทีที่ทำตราสารเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสีย และได้ชิดฆ่าแสดมปีนั้นแล้ว หรือ

(2) ในกรณีแสดมปีคุด คือการได้เสียอากรโดยใช้กระดาษมีแสดมปีคุดเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและชิดฆ่าแล้ว หรือโดยยื่นตราสารให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับแสดมปีคุด และชำระเงินเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียและชิดฆ่าแล้ว หรือ

(3) ในกรณีชำระเป็นตัวเงิน คือการได้เสียอากรเป็นตัวเงิน เป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่ต้องเสียตามบทบัญญัติในหมวดนี้หรือตามระเบียบซึ่งอธิบดีจะได้กำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรีการปิดแสดมปีบริบูรณ์ตามที่กำหนด ใน (1) และ (2) ดังกล่าวข้างต้นนั้น ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามที่กำหนดใน (3) แทนได้

ข้อพิจารณา

ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงานเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

1. สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างบ้าน เข้าลักษณะเป็นการจ้างทำของ ตามลักษณะแห่งตราสาร 4 แห่งบัญชีอัตราอากรแสดมปี มูลค่างานตามสัญญาจ้าง จำนวน 2,851,000.- บาท จึงเป็นตราสารที่มีสินจ้างตั้งแต่ 1,000,000.- บาท ขึ้นไป เป็นตราสารที่กฎหมายกำหนดให้ชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปีอากรตาม ข้อ 2 (3) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสดมปี (ฉบับที่ 54) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปีอากรสำหรับตราสารบางลักษณะ ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ประกอบประมวลรัษฎากรมาตรา 103

2. การที่นางปิยรัตน์ โชติจิตร ได้ทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างบ้าน มีสินจ้างตั้งแต่ 1,000,000.- บาท ขึ้นไป อันเป็นตราสารที่กฎหมายกำหนดให้ ผู้รับจ้าง เป็นผู้มีหน้าที่ชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปีอากร การที่ผู้รับจ้างชำระอากร โดยการปิดแสดมปีอากรทับลงบนตราสารจ้างทำของ จึงถือว่าตราสารดังกล่าวยังมิได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์ ตามมาตรา 103 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้รับจ้าง จึงมีหน้าที่ต้องนำตราสารดังกล่าว ไปชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมปีอากร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฉบับดังกล่าวข้างต้น พร้อมกับชำระเงินเพิ่มอากรร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินอากร นับแต่วันที่ต้องชำระอากรตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.84/2542 เรื่องหลักเกณฑ์การลดเงินเพิ่มอากร ทั้งนี้ สำหรับค่าอากรแสดมปีที่ผู้รับจ้างได้ชำระ โดยวิธีปิดแสดมปีลงบนตราจ้างทำของหรือสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง ผู้รับจ้าง

มีสิทธิ...../

มีสิทธิทำคำร้องเป็นหนังสือเพื่อขอคืนค่าอากรภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่เสียอากร ตามมาตรา 122 ประมวลรัษฎากร

3. ประเด็นพิจารณาประการสุดท้ายว่า สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างดังกล่าวจะใช้ประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบ หนังสือที่ มท 0808.2/ว 5862 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2559 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (เอกสารหมายเลข 4, 5) ได้กำหนดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องถิ่นที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้และในกรณีที่ขึ้นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านแล้วแต่กรณีเป็นหลักฐานประกอบด้วย โดยไม่ได้กำหนดว่าสัญญาดังกล่าวต้องได้ชำระอากรแสตมป์โดยถูกต้องครบถ้วน จึงจะใช้เป็นหลักฐานประกอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ ส่วนการติดอากรแสตมป์ไม่บริบูรณ์หรือไม่ถูกต้องอย่างไรเป็นเรื่องของการชำระภาษีอากร ซึ่งเป็นคนละกรณีกัน ดังนั้น ข้อเท็จจริงตามที่ข้อหาหรือจึงเป็นกรณีที่ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

(นางภาวินี กาพอ่อนศรี)

นิติกรชำนาญการพิเศษ